

УДК 616.31-007+616.31]-036.22-053.6

В.О. Дрок**ПОШИРЕНІСТЬ ЗУБОЩЕЛЕПНИХ АНОМАЛІЙ І ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТА СЕРЕД ПІДЛІТКІВ**

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Актуальність теми

Зубощелепні аномалії й захворювання пародонта належать до основних стоматологічних хвороб і характеризуються високою поширеністю. За даними сучасних авторів, аномалії й деформації зубощелепної системи в дітей і підлітків призводять до погіршення стоматологічного здоров'я в майбутньому, завдаючи медичного, соціального й економічного збитків [1]. Так, епідеміологічні дослідження різних авторів показали високий рівень поширеності ортодонтичної патології в дітей і підлітків, яка, за даними авторів, становить від 49,25% до 81,14 ± 1,21% [2-5]. При цьому в структурі зубощелепних аномалій частіше превалює нейтральне співвідношення зубних рядів (63,14 ± 1,5%) [6]. Отже, висока поширеність аномалій прикусу вимагає проведення епідеміологічних досліджень для планування профілактичних програм, розрахунку необхідної кількості лікарів-ортодонтів, організації нових ортодонтичних кабінетів і відділень, покращення якості стоматологічної допомоги населенню.

Мета дослідження - вивчення поширеності та структури зубощелепних аномалій підлітків.

Матеріали і методи дослідження

Усього обстежено 1920 підлітків віком 16-17 років. Усі обстежені мали сформований постійний прикус. Клінічне дослідження виконували за загальноприйнятим стандартним протоколом, відповідно до міжнародної статистичної класифікації хвороб і проблем, пов'язаних зі здоров'ям (МКБ-10), а також класифікації

зубощелепних аномалій Енгля. Отримані дані оброблені статистично за допомогою програми «Microsoft Excel 2010».

Результати й обговорення

Проведене дослідження дозволило встановити, що поширеність зубощелепних аномалій у підлітків 16-17 років становить 64,32 ± 1,09%. За результатами обстеження не виявлено достовірних відмінностей у поширеності та структурі ЗЩА між особами чоловічої й жіночої статі у всіх статистичних групах, що узгоджується з даними літератури. Найпоширенішою аномалією зубощелепної системи є зубощелепні аномалії, що належать до I класу за Енглем, - 506 осіб (26,35 ± 1,01%). На другому місці – дистальний прикус, що відповідає II класу за Енглем. Його поширеність становить 18,23 ± 0,88%, виявлений він у 350 обстежених пацієнтів. Наступним за частотою був глибокий прикус – у 189 пацієнтів, що склало 9,84 ± 0,68%. Рідкіснішими варіантами патології зубощелепної системи були мезіальний, відкритий і перехресний прикуси. Перехресний прикус виявили в 4,84 ± 0,49% (93 пацієнти). Мезіальний прикус, що відповідає III класу за Енглем, виявлено в 58 оглянутих – 3,02 ± 0,39% випадків. Відкритий прикус діагностований у 39 оглянутих пацієнтів, що становить 2,03 ± 0,32% випадків. Вищевказані дані представлені в табл. 1.

Таблиця 1.

Захворювання пародонта	I клас за Енглем	II клас за Енглем	Глибокий прикус	Перехресний прикус	Мезіальний прикус	Відкритий прикус	Всього
Кількість пацієнтів	506	350	189	93	58	39	1235
P±m,%	26,35±1,01%	18,23±0,88%	9,84±0,68	4,84±0,49%	3,02±0,39%	2,03 ± 0,32%	64,31±3,77

Захворювання пародонта поширені в 56,51 ± 1,13% підлітків 16-17 років. Хронічний катаральний гінгівіт виявлено в 647 осіб (33,7 ± 1,08%), хронічний гіпертрофічний гінгівіт – у 250 обстежених (13,02%),

хронічний генералізований пародонтит визначається в 188 осіб (9,79 ± 0,68%).

Вищевказані дані представлені в табл. 2.

Таблиця 2.

Захворювання пародонта	Хронічний катаральний гінгівіт	Хронічний гіпертрофічний гінгівіт	Хронічний генералізований пародонтит	Всього
Кількість пацієнтів	647	250	188	1085
P±m,%	33,7±1,08	13,02±0,77	9,79±0,68	56,51±1,13

Висновки

1. Поширеність зубощелепних аномалій у підлітків 16-17 років становить 64,32 ± 1,09%.

2. Найчастіше виявляються аномалії зубощелепної системи в підлітків – зубощелепні аномалії, що належать до I класу за Енглем, – 26,35 ± 1,01%. На другому місці – дистальний прикус, що відповідає II класу за Енглем. Його поширеність становить 18,23 ± 0,88%. Глибокий прикус виявлено в 9,84 ± 0,68% обстежених.

3. Захворювання пародонта поширені в 56,51 ± 1,13% підлітків 16-17 років.

Література

1. Вагнер В.Д. Сравнительная характеристика состояния ортодонтической помощи населению в субъектах Дальневосточного Федерального округа / В.Д. Вагнер, А.В. Чабан // Институт стоматологии. – 2009. – № 3. – С.19-21.
2. Вивчення поширеності дистального прикусу та впливу факторів ризику його виникнення за результатами масового обстеження дітей / М.С.Дрогомирецька, Т.Я. Сухомлінова, А.В. Якимець [та ін.] // Современная стоматология. – 2012. – № 3. – С. 138-141.
3. Куроєдова В.Д. Аналіз розповсюдженості зубощелепних аномалій та патології пародонта у підлітків та дорослих Полтавського регіону / В.Д. Куроєдова, О.М. Нестеренко // Актуальні проблеми сучасної медицини:

- Вісник Української медичної стоматологічної академії - 2006, -Т. 6, №15 - С. 56-59.
4. Макеев В.Ф. Частота зубо-щелепних аномалій та стан гігієни порожнини рота у школярів м. Львова / В. Ф. Макеев, Б. М. Мірчук, О. Б. Завойко // Вісник стоматології. – 2006. – № 3. – С.32-34.
5. Русакова Е.Ю. Распространенность и интенсивность зубочелюстных аномалий у детей школьного возраста с различными соматическими заболеваниями / Е.Ю. Русакова, Л.П. Савинова, А.Л. Роганчук // Клиническая стоматология. – 2011. – № 1. – С. 62-65.
6. Эпидемиология зубочелюстных аномалий и нуждаемость в ортодонтическом лечении детей 5-12 лет / Н.В. Корхова, А.О. Сакадынец, А.С. Корнеева [и др.]// Стоматологический журнал. – 2010. – № 2. – С.18-23.

**Стаття надійшла
21.02.2018 р.**

Резюме

Актуальность темы. Зубочелюстные аномалии относятся к основным стоматологическим заболеваниям и характеризуются высокой распространенностью. По данным современных авторов, аномалии и деформации зубочелюстной системы у детей и подростков приводят к ухудшению стоматологического здоровья в будущем, нанося медицинский, социальный и экономический ущерб.

Цель исследования – изучение распространенности и структуры зубочелюстных аномалий подростков.

Материал и методы исследования. Всего обследовано 1920 подростков в возрасте 16-17 лет. Клиническое исследование проводили по общепринятому стандартному протоколу, в соответствии с международной статистической классификацией болезней и проблем, связанных со здоровьем (МКБ-10), а также классификацией зубочелюстных аномалий Энгля.

Результаты и обсуждение.

Проведенное исследование позволило установить, что распространенность зубочелюстных аномалий у подростков 16-17 лет составляет $64,32 \pm 1,09\%$ – 1235 человек. Самой распространенной аномалией зубочелюстной системы являются зубочелюстные аномалии, относящиеся к I классу по Энгля, – 506 человек, что в процентном соотношении составляет $26,35 \pm 1,01\%$. На втором месте – дистальный прикус, что соответствует II классу по Энгля. Его распространенность составляет $18,23 \pm 0,88\%$, выявлен он у 350 обследованных пациентов. Следующим по частоте был отмечен глубокий прикус у 189 пациентов, что составило $9,84 \pm 0,68\%$. Укороченная уздечка верхней губы встречалась у 153 подростков ($7,97 \pm 0,02\%$). Укороченная уздечка языка была выявлена у 212 подростков ($11,04 \pm 0,72\%$). Мелкое преддверие полости рта наблюдалось у 172 осмотренных, что составило $8,96 \pm 0,65\%$.

Выводы:

1. Распространенность зубочелюстных аномалий у подростков 16-17 лет составляет $64,32 \pm 1,09\%$.
2. Наиболее часто встречающиеся аномалии зубочелюстной системы у подростков – зубочелюстные аномалии, относящиеся к I классу по Энгля – $26,35 \pm 1,01\%$. На втором месте – дистальный прикус, что соответствует II классу по Энгля. Его распространенность составляет $18,23 \pm 0,88\%$. Глубокий прикус выявлен у $9,84 \pm 0,68\%$ обследованных.
3. Заболевания пародонта выявлены у $56,51 \pm 1,13\%$ подростков 16-17 лет.

Ключевые слова: зубочелюстные аномалии, аномалии мягких тканей, подростки.

Резюме

Актуальність теми. Зубощелепні аномалії належать до основних стоматологічних хвороб і характеризуються високою поширеністю. За даними сучасних авторів, аномалії й деформації зубощелепної системи в дітей і підлітків призводять до погіршення стоматологічного здоров'я в майбутньому, завдаючи медичного, соціального й економічного збитків.

Мета дослідження - вивчення поширеності та структури зубощелепних аномалій підлітків.

Матеріал і методи дослідження. Усього обстежено 1920 підлітків віком 16-17 років. Клінічне дослідження виконували за загальноприйнятим стандартним протоколом, відповідно до міжнародної статистичної класифікації хвороб і проблем, пов'язаних зі здоров'ям (МКБ-10), а також за класифікацією зубощелепних аномалій Энгля.

Результати й обговорення. Проведене дослідження дозволило встановити, що поширеність зубощелепних аномалій у підлітків 16-17 років становить $64,32 \pm 1,09\%$ - 1235 осіб. Найпоширенішою аномалією зубощелепної системи є зубощелепні аномалії, що належать до I класу за Енглем, - 506 осіб ($26,35 \pm 1,01\%$). На другому місці – дистальний прикус, що відповідає II класу за Енглем. Його поширеність становить $18,23 \pm 0,88\%$ (350 обстежених пацієнтів). Наступним за частотою був глибокий прикус у 189 пацієнтів – $9,84 \pm 0,68\%$. Укорочена вуздечка верхньої губи траплялася в 153 підлітків ($7,97 \pm 0,02\%$). Укорочена вуздечка язика була виявлена у 212 підлітків ($11,04 \pm 0,72\%$). Милке переддвер'я порожнини рота мали 172 оглянутих – $8,96 \pm 0,65\%$.

Висновки: 1. Поширеність зубощелепних аномалій у підлітків 16-17 років становить $64,32 \pm 1,09\%$.

2. Найпоширеніші аномалії зубощелепної системи в підлітків – зубощелепні аномалії, що належать до I класу за Енглем, – $26,35 \pm 1,01\%$. На другому місці – дистальний прикус, що відповідає II класу за Енглем. Його поширеність становить $18,23 \pm 0,88\%$. Глибокий прикус виявлено в $9,84 \pm 0,68\%$ обстежених.

3. Захворювання пародонта виявлені в $56,51 \pm 1,13\%$ підлітків 16-17 років.

Ключові слова: зубощелепні аномалії, аномалії м'яких тканин, підлітки.

UDC 616.31-007+616.31]-036.22-053.6

PREVALENCE OF DENTOALVEOLAR ANOMALIES AND PERIODONTAL DISEASES AMONG ADOLESCENTS

V.A. Drok

DZ "Dnepropetrovsk Medical Academy"

Summary

Relevance of the topic. Dentofacial anomalies are the main dental diseases, characterized by high prevalence. According to modern authors, abnormalities and deformations of the dentoalveolar system in children and adolescents contribute to the deterioration of dental health in the future, causing medical, social and economic damage.

The aim of the research was to study the prevalence and structure of dentoalveolar anomalies in adolescents.

Material and methods of the research. 1920 teenagers aged from 16 to 17 years were examined. The clinical study was carried out according to the standard protocol, in accordance with the international statistical classification of diseases and health problems (ICD-10), as well as the classification of Angle's dentoalveolar anomalies.

Results and discussion. The study made it possible to establish that the prevalence of dentoalveolar anomalies in adolescents aged 16-17 is $64.32 \pm 1.09\%$ – 1235 people. The most common anomaly of the maxillofacial system is dentoalveolar anomalies, which belong to the first class according to Angle – 506 people, which in a percentage ratio is $26.35 \pm 1.01\%$. The distal bite is in the second place, which corresponds to the 2nd class according to Angle. Its prevalence is $18.23 \pm 0.88\%$, it was detected in 350 examined patients. A deep occlusion in 189 patients was the next in frequency, which was $9.84 \pm 0.68\%$. A shortened bridle of the upper lip was found in 153 adolescents ($7.97 \pm 0.02\%$). A shortened frenum of the tongue was detected in 212 adolescents ($11.04 \pm 0.72\%$). A small vestibule of the oral cavity was observed in 172 examined, which was $8.96 \pm 0.65\%$.

Conclusions: 1. The prevalence of dentoalveolar anomalies in adolescents aged 16-17 is $64.32 \pm 1.09\%$.

2. The most common anomalies of the dentoalveolar system in adolescents are dentoalveolar anomalies, belonging to the I class according to Angle – $26.35 \pm 1.01\%$. The distal bite was in the second place, which corresponds to the 2nd class according to Angle. Its prevalence is $18.23 \pm 0.88\%$. A deep bite was detected in $9.84 \pm 0.68\%$ of the examined.

3. Periodontal diseases were revealed in $56.51 \pm 1.13\%$ of adolescents aged 16-17 years

Key words: dentoalveolar anomalies, soft tissue anomalies, adolescents.